

AGDER STATSADVOKATEMBETER

Justis- og beredskapsdepartementet
Sivilavdelingen
Postboks 8005, Dep
0030 Oslo

Deres ref.:	Vår ref.: (bes oppgitt v/svar)	Dato
12/7414-KRS	201300343-110 622.3	4 april 2013

Høringsuttalelse – rapport om ”Avhør av særlige sårbare personer i straffesaker”

Det vises til departementets brev av 16 januar 2013 hvor det vises til rapporten ”Avhør av særlig sårbare personer i straffesaker” avgitt av ekstern arbeidsgruppe 16 oktober 2012. I rapporten foreslås det enkelte endringer i straffeprosessloven, vergemålsloven og påtaleinnstruksen samt en helt ny forskrift om avhør av særlig sårbare personer. Departementet ønsker som ledd i sitt videre arbeid med rapportens forslag, å motta innspill om alle forslagene i rapporten, samt høringsinstansenes vurdering av de økonomiske og administrative konsekvensene for forslagene.

Bakgrunn og forutsetninger:

Agder statsadvokatembeter er en del av den høyere påtalemyndighet og har fagansvaret for Agder politidistrikt. Politidistriktet er selvstendig høringsinstans, men en er pt ikke kjent med hvilke synspunkter politiet har på de forslag som fremmes og hva innholdet i høringsuttalelsen deres er.

Avhør gjennomføres i praksis av politiet, enten av en politibetjent alene eller sammen med eller i nært samarbeid med den påtaleansvarlige jurist på saken. Dette gjelder også for de avhør som går under betegnelsen ”dommeravhør” og ordinære avhør av andre sårbare personer. Statsadvokater forbereder og deltar sjelden eller aldri på dagens dommeravhør, men kan som en del av behovet for ytterligere etterforskning, be om at det tas ”dommeravhør” av nye personer eller et nytt avhør av allerede avhørte personer. På den annen side må statsadvokater ofte forholde seg til ”dommeravhør” som bevis da slike avhør ofte eksisterer i saker som er tillagt statsadvokatenes påtalekompetanse – både i den forberedende påtalevurdering som en del av saksbehandlingen, men også som bevis fremlagt for domstolen

Besøksadresse	Postadresse	Telefon	Telefaks
Tinghuset	Postboks 504 - Lund	38176440	38 17 60 02
Rådhusgt.34, Kristiansand	4605 Kristiansand		E-mail: post.agder@statsadvokatene.no

i de saker som aktoreres av statsadvokatene, særlig sedelighetssaker. Slik ”dommeravhørene” fremstår i dag – både i innhold og form – har de ofte stor bevisverdi.

En oppfatter arbeidsgruppens rapport som et forslag som utover rene juridiske endringer – også medfører større praktiske endringer og utvidet bruk av denne type avhør. Nevnte bakgrunn sett fra statsadvokatene i Agder, vil av den grunn være påvirket av vårt syn på arbeidsgruppens forslag.

Overordnet syn på arbeidsgruppens forslag:

Agder statsadvokatembeter deler arbeidsgruppas overordnet syn om at det er kombinasjonen av kvaliteten på dagens dommeravhør og at den dømmende rett både får se og høre den forklaring som gis, som er årsaken til dommeravhørenes bevisvekt. Videre at både utfordringen ved endringsforslagene og det sentrale utgangspunkt må være å finne en ordning som samtidig er tilstrekkelig fleksibel, ivaretar hensynet til etterforskningen, ivaretar siktedes rettssikkerhet, skaper forutberegnelighet for de avhørte og opprettholder avhørenes høye bevisverdi.

Arbeidsgruppa har med denne bakgrunn fremsatt en rekke forslag til nye regler – inntatt primært i rapportens kap 5. De viktigste endringsforslagene er oppsummert i kap 1.3 og gjengitt i departementets eget høringsbrev.

Agder statsadvokatembeter kan i det vesentlige tiltre og slutte seg til de forslag som fremsettes av arbeidsgruppa.

En vil imidlertid særlig understreke at ønske om forenkling og effektivisering av ”dommeravhørsmodellen” ikke må gå på bekostning av kvaliteten til avhøret og verdien av avhøret som bevis. Det anses også særlig viktig at det etableres regler og rutiner som sikrer notoritet rundt forberedelsen, gjennomføringen og oppfølgingen av dommeravhørene i samsvar med reglene – slik at eventuelle uklarheter rundt dette i størst mulig grad ikke foreligger på et senere tidspunkt når avhørene skal nyttegjøres som bevis – særlig under rettsforhandlingene.

I tillegg skal det bemerkes at forslag som i praksis vil medføre at praktisk og økonomisk ansvar overflyttes fra domstolen til politi- og påtalemyndigheten, herunder bla Barnehusene – evt utvides for disse aktører – også må kompenseres med økt ressurstilgang. Dersom dette ikke henger sammen, vil man lett kunne oppnå en motsatt effekt enn ønsket i alle ledd – ved eks at lovpålagte tidsfrister brytes og at kvaliteten på avhørene reduseres betraktelig.

Når det gjelder de konkrete økonomiske og administrative konsekvensene av forslagene, ligger dette utenfor statsadvokatembetets forutsetning å ta stilling til.

Hilde Sakariassen
Statsadvokat

Kopi: Riksadvokaten, Pb 8002, Dep, 0030 Oslo (ref 2013/00378-002IFO/hba)

Besøksadresse	Postadresse	Telefon	Telefaks
Tinghuset	Postboks 504 - Lund	38 17 64 40	38 17 60 02
Rådhusgt.34, Kristiansand	4605 Kristiansand		E-mail: post.agder@statsadvokatene.no